

# Doporučení vyučujících

## pro práci s online generací studentů

Bylo potřeba změnit koncept Vaší výuky, aby více vyhovovala nastupující mladé generaci? Pokud ano, jak jste výuku přizpůsobili a jaké aktivity zavedli? Co byste poradili ostatním vyučujícím?

**PhDr. Lenka Gajzlerová, Ph.D.**  
Pedagogická fakulta

„Obsahový koncept výuky se mění s ohledem na oborové a legislativní změny. Navíc má výuka je většinou znevýhodněna velkokapacitními předměty, které učím. Z pohledu konceptu představení učiva jsem na velké přednášce v mnoha ohledech limitována (postačí Wifi připojení opravdu pro všechny studenty, když vyzkouším Socrative nebo Kahoot? Jak mohu používat aplikace na iPadu, když na to u nás učebny nejsou připraveny a nemají možnost bezdrátového připojení pro iPad?). Dostupné chytré mobilní telefony i tablety studentů tedy ne vždy mohu využít, abych výuku obohatila.

Studenti ale uvedené zařízení mají k dispozici a chtějí je využívat, jak jsou zvyklí. Bohužel se setkávám čím dál častěji s tím, že si studenti chtějí např. fotit slajdy a nahrávat přednášky. Pokud se nejedná o studenta se specifickými potřebami, tak s tím nesouhlasím, protože se to neslučuje s mým výukovým záměrem. Nedávám jim všechny podklady z přednášky k dispozici, potřebuji, aby se naučili pracovat s knihou a dalšími zdroji.

Snažím se proto pracovat s interaktivní osnovou, kde mají studenti k dispozici odkazy na řadu zajímavostí a doplňujících materiálů, videí apod. Samozřejmostí jsou pro mě například elektronické průběžné nebo závěrečné testy (odpovědníky), odevzdávání prací do odevzdávacího, vytváření pracovních skupin pomocí nástrojů v IS apod. Pokud se jedná o předmět s malým počtem studentů, je vyzkoušení nových nápadů snadnější. Od způsobu a technik prezentování, přes různé varianty spolupráce, až po různé varianty zpětné vazby. Příkladem se může jednat o různé losování do dílčích týmů, práci s QR kódy, rozšířenou nebo virtuální realitou, práci s videem apod. Stejně tak je možné využít i nápadů studentů, se kterými přichází.

Mám dvě základní doporučení pro ostatní vyučující. Za prvé, nebojte se nových technologií ve výuce. Ano, něco se někdy nepodaří a nefunguje podle představ, ale stojí za to novinky zkusit, studenti na ně většinou velmi dobře reagují a některé nástroje mohou vyučujícím hodně pomoci. Za druhé, při zavádění změn a nových technologií ve výuce je dobré mít oporu v některém z kolegů a sdílet s ním zkušenosti (pozitivní i negativní). V neposlední řadě je velmi podstatná zpětná vazba od studentů. Ověřte si, že nové postupy splňují svůj účel. Je důležité najít rovnováhu mezi novou technologií, jejím využitím a opravdovým přínosem.“

**Ing. Daniel Němec, Ph.D.**  
Ekonomicko-správní fakulta

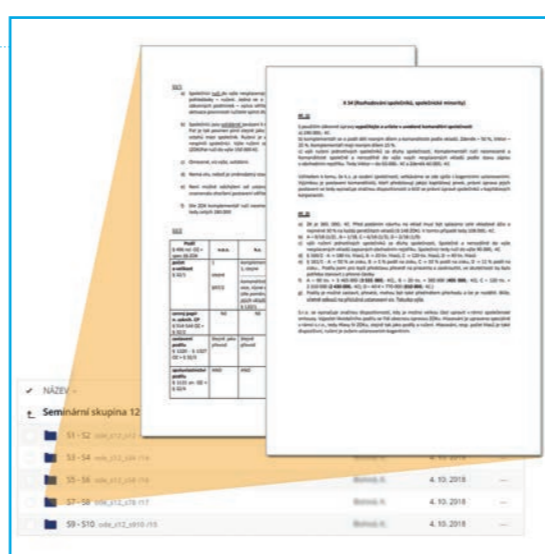
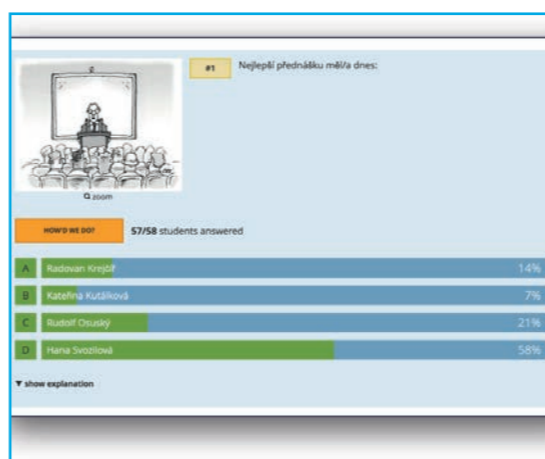
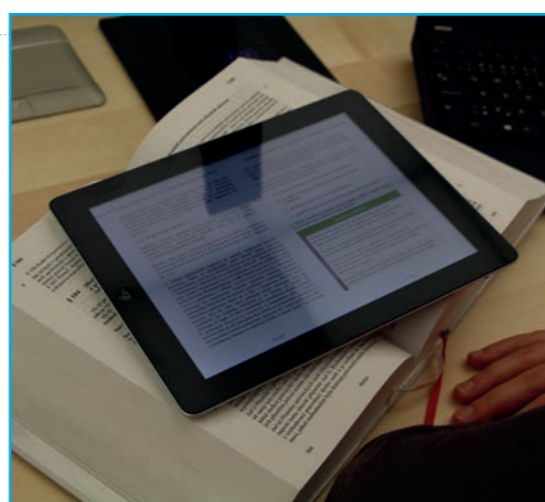
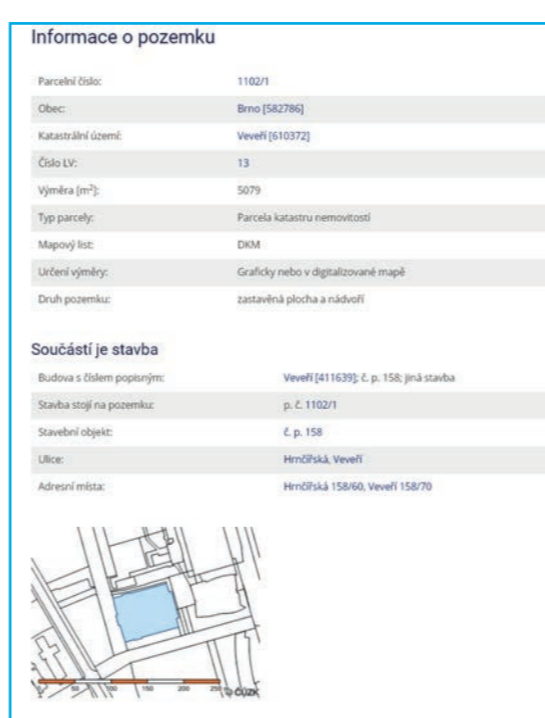
„Obsahově se toho příliš v mých předmětech nemění. Mám ale dobré zkušenosti, když kladu ve výuce větší pozornost na samostatnou práci studentů, zahrnující individuální nebo skupinové projekty a semestrální práce. Zejména skupinové projekty nabízejí studentům možnost větší socializace a vzájemného poznání, protože v dnešní době se ani studenti jednoho oboru často vůbec vzájemně neznají.

Mým doporučením pro ostatní vyučující je hledat v předmětech propojení s praxí. Většina dnešních studentů je spíše aplikačně zaměřena, a pokud vidí něco, co se v reálném světě skutečně využívá, začnou ke studiu a k samotnému předmětu mnohem lépe přistupovat.“

**Vyučující**  
Právnická fakulta

„Seminární výuku se snažím více přizpůsobit moderním technologiím (IS, promítání). Z IS mi vyhovují odevzdávací a poznámkové bloky, v nichž mohu s řešenými úkoly studentů zpětně pracovat a snadno kontrolovat i případné plagiatství. Nicméně často se setkávám s pozdním odevzdáváním úkolů a nedodržením zadaných termínů. Na katedře využíváme také odpovědníky. Kromě rychlejšího opravování testů spatřuji jejich výhodu i v jednotném hodnocení vyučujících.

Osvědčilo se nám zavedení průběžných dílčích testů v seminární výuce, které studentům pomáhají při přípravě na písemný test závěrečné zkoušky shrnující učivo všech semestrů.“



**doc. MUDr. Pavel Matonoha, CSc.**  
Lékařská fakulta

„Koncept mé přípravy na výuku je stále stejný – je to neustálá změna a důsledná příprava. Před každou svou přednáškou věnuji čas přípravě, aktualizuji materiály, dohledávám si aktuální podklady. Víím, co potřebuji sdělit a předat skupině studentů, kteří přede mnou budou v tu dobu zrovna sedět. To, že se studenti mění, mne ve výuce nijak nepřekvapí. Je to i mé hlavní doporučení pro ostatní vyučující: opravdu se věnujte přípravě na přednášku či seminář. Soustřeďte se na to, co chcete studentům předat a jestli je to aktuální. Přednáška by měla mít přidanou hodnotu, samotné slajdy si studenti mohou přečíst i doma.

Další věc, kterou bych doporučil, je používat vizuální pomůcky a názorné příklady. Schémata, piktogramy, videa, hmatatelné pomůcky, fotografie. Ve výuce jsem si například oblíbil elektronickou tužku a interaktivní tabuli, kdy do obrázků a fotografií ve slajdech naživo dokresluji šipky, ohraničující kontury a řezy pro podpoření názornosti mého výkladu. Ideální délka jedné přednášky je 45 minut, snažit se spojovat dvě hodiny a vyučovat bez přestávky je spíše na škodu, není to didaktické, protože studenti ztrácejí pozornost, což je empiricky dokázáno.“

**doc. JUDr. Ivana Průchová, CSc.**  
Právnická fakulta

„Doporučila bych studenty hlavně nepřehltit. V dnešní době, kdy je k dispozici velké množství informací online, je nutné pokusit se vést studenty k tomu, aby dokázali s informacemi pracovat tak, aby je dokázali kategorizovat, ověřit si správnost jejich obsahu a využitelnost pro řešení problému, který mají jako právníci vyřešit.

Studenti dnes velmi oceňují kombinaci teorie s praxí. Demonstrovat to je možné např. na problematice územního plánování. Studenti kromě prokázání znalostí právní úpravy, rozhodovací praxe orgánů veřejné správy, soudů atd. dohledávají data z jejich obce, probíráme územní plány či vyslovují vlastní názory k mediálním zprávám. Velmi dobře reagují na poskytování videí (například rozhovory k aktuálním otázkám, tiskové konference), jsou na tento formát hodně zvyklí.“

**RNDr. Pavel Lízal, Ph.D.**  
Přírodovědecká fakulta

„Vzhledem k tomu, že pozornost dnešních studentů je upoutávána sociálními sítěmi a mobilními technologiemi, rozhodl jsem se toho využít a zapojit tyto mobilní technologie do své výuky. Velmi se mi v tomto směru osvědčilo využití anketního systému Socrative, který již pátým rokem používám pro anketní otázky nebo ověřování znalostí studentů na přednáškách i cvičeních či pro hlasování o nejlepší studentskou přednášku na seminářích. Studenty takové zapojení baví a odměnou pro mě jako vyučujícího je, že jejich pozornost od Instagramu nebo Facebooku odvedu k probíranému tématu, donutím je k zamyšlení nad dotazem a případnému poučení v případě jejich chybné odpovědi. Studentům taktéž nabízím možnost pokládání dotazů přes mobilní telefony nebo tablety pomocí Google formulářů. Výhodou je, že dotaz mohou položit jednak zcela anonymně a navíc kdykoliv i mimo přednášku, např. v trelebusu po cestě z přednášky nebo až doma, kdy je nějaký dotaz napadne. Dále jsem některé přednášky obohatil o animace nebo videa z YouTube, což je současně generaci taktéž velmi blízký formát.“

## Postřehy začínajících vyučujících

Jaká jsou Vaše doporučení pro vyučující, kteří teď začínají učit?

**Mgr. Marta Gimunová, Ph.D.**  
Fakulta sportovních studií

„Prvním z mých doporučení je: sdílejte materiály z hodiny, studenti jsou opravdu zvyklí mít je k dispozici. Hodiny budou probíhat v příjemnějším duchu. Mé druhé doporučení je: nebojte se zkoušet využívat v hodinách technologie, abyste třeba lépe dosáhli určitého cíle. Ve svém předmětu o cca 180 studentech jsem potřebovala pravidelně na konci hodiny testovat znalosti studentů. Opravovat každý týden 180 písemek ale bylo velmi náročné, pomohlo zavedení testů na mobilech. Studenti mají hned zpětnou vazbu, je to oboustranně výhodné.“



**Mgr. Samuel Pastva**  
Fakulta informatiky

„Nepodcenit přípravu. Je velký rozdíel mezi ‚viem vyriešit tento problém‘ a ‚viem vysvetliť, ako vyriešit tento problém‘. Studenti sa vždy vedú naučiť postupnosť krokov, ktorá ich dovedie k výsledku, ale pokiaľ nerozumejú, prečo ich vykonávajú, ťažko očakávajú, že si z predmetu veľa odnesú. Ako vyučujúci sa teda snažím primárne odpovedať na otázky ‚Prečo je tento príklad dôležitý?‘, ‚Prečo sme zvolili tento postup a nie iný?‘ alebo ‚Aké tu máme možnosti a ako si z nich vybrať?‘. Na druhej strane by som ale zároveň povedal, že človek nemôže byť nikdy pripravený dokonale.“



Více inspirace na Elportále MU

E-learning na Masarykově univerzitě · <http://elportal.cz/>

katalog e-learningu · e-kurzy · e-publikace · e-knihy · ukázky a inspirace · metodika · uživatelská podpora

